XIV-ik évfolyam. 45-ik szám. Kőszeg, 1894. november 11-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona.
Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ANTAL.
Kiadó és laptulajdonos:
FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyilttér sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint.

Mi lesz, hogyan lesz?!

Folyik a nagy reformmunka, tanácskozik a sok ember a városházán és magánkörökben, mert elő kell mozditani ennek a városnak az érdekeit. Sok ércet halmoztak fel a kohóban, alája is gyujtottak s ezt a tüzet élesztik most egyfolytában, hogy tiszta fémet nyerjenek. Ez a cél, a munka azért folyik szakadatlanul. Nem tudjuk ugyan — mert nem nyerhetünk bepillantást a nagy kohóba — hogy milyen anyagokat hordoztak össze, hogy hogyan rakták el az egyes rétegeket közmunkáink és mennyi ércet alkalmaztak, hanem annyit máris látunk, hogy a kohó alján még semmi sem jön ki, vagyis: eredmény nincsen. A fáma sok mindent tud s a közvélemény is piszkálja az olvasztó kemenczét. Ezekben tudjuk az ügyek állását ismertetni.

A *Mauthner* és *Weisz*-féle czég által tervezett szövőgyár létesitése ügyében a tárgyalások tudvalevőleg április eleje óta folynak egyrészt a czég és a város, másrészt a város és a katonai kincstár között a gyárépitésre kiszemelt hely iránt, melyen, ott a marhavásártéren, katona-kincstári épületek állanak. Ez épületeket a történt előleges megállapodások szerint a városnak kell megszereznie, hogy a kiszemelt helyet rendelkezésére bocsáthassa a czégnek, mely ugylátszik csak oda akar épiteni és ezért esetleg hajlandó némi kárpótlás megfizetésére. Ámde az épületek megszerzése ügyében eljáró város most kelepcébe került, melyből nehéz lesz a kibontakozás. Ugyanis: a katonai kincstár hajlandó ugyan az épületek átadására, de kiköti magának, hogy felmerülő szükség esetén, azaz, ha esetleg katonaság helyeztetnék ide, a város épitsen uj fedett lovagló iskolát. Némelyek szerint a kikötés számba sem jöhet, mivel, ha ez a szükség beállana, a város örömmel hozhatná meg ezt az áldozatot, mert az idehelyezendő katonaság megérne ennyit. Erre az álláspontra helyezkedett a napokban a városházán *Szájbely* országos képviselő jelenlétében tartott értekezlet is, bár aggodalmai is lehetnek az értekezlet tagjainak, mivel határozatuk szerint a napokban idejövő czégbelieknek más, könnyebben megszerezhető helyet is fognak ajánlatba hozni. A kohónak tehát e dologban még van mit végeznie!

Ennél még valamivel kedvezőtlenebbül áll a királynapok megörökitésére szánt *Ferencz József* főgimnázium ügye. A városi képviselő-testület kebeléből kiküldött bizottság ugyan már annyira vitte ezt az ügyet, hogy egy előterjesztés kapcsán a közoktatásügyi kormányt a város tervéről értesitvén, a helybeli polgári- fiu és leányiskolára forditott évi államsegélyt jövőben a tervezett főgimnázium fentartására kéri; de a kerület képviselője nem jósol eredményt, sőt azon van, hogy Kőszeg erről az egész dologról tegyen le. *Szájbely* képviselő ur t. i. csupa szövőgyár, s mig ez az ügy nem döl jobbra vagy balra, nem érez kedvet másba belemenni. A főgimnázium dolgában tehát még rosszabbul állunk, mint a szövőgyárral.

Volna most még egy valami, a mi innen a polgárok köréből került ki és már annyira érett, hogy érdemes a róla való beszélgetés. Értjük a sörfőző-részvénytársaságot, mely sörfőző gyár létesitésére alakult. Annyira van ez a társaság, hogy a serfőző-telep helye iránt is kell intézkednie s evégből a felső téglavető megvétele iránt lépéseket tett a város képviselő-testületénél. Most csütörtökön tárgyalták a részvénytársasági igazgatóság e részbeni kérvényét s bár nem hozhatott a közgyülés érdemileg határozatot, elvileg kimondta, hogy a kért területet a megjelölt czélra hajlandó áruba bocsátani s a jövő közgyülésen az eladás iránt határozni. Sokan kétségesuek tartották a képviselő-testület támogatását, attól tartván, hogy a városházán nehézségeket fognak támasztani a megvételre kért városi terület áruba bocsátása alkalmával, de ezek alaposan tévedtek, mert a képviselő-testület minden tagja át lévén hatva az uj ipari vállalatnak a városra kiható előnyei által, kijelentették egymásután a maguk hozzájárulását a kért fundus eladásához, mihelyt ezt a törvényes formák megengedik. Eszerint a hely megszerzése iránt nem forog fenn semmi nehézség és a sörfőző-részvénytársaság dicséretes tervenek megvalósitásához legközelebb hozzáfoghat. Vigasztalhat mindenkit az a tudat, hogy valami a sok közül mégis létrejön, lévén minden valószinüség szerint a sörgyár — hogy hasonlattal éljünk — az a fém, a mely elöször buggyan majd ki a — most már elismerjük — jól aláfütött olvasztó-kemenczéből.

TÁRCZA.

A kőszegi polgárok könyvéből.

1651-ben, vagyis néhány évvel azután, hogy városunk — régi irásmód szerint Keöszegh — a szabad királyi városok rangsorába felvétetett, az akkori városi hatóság egy könyvet kezdett vezetni, melybe az itt letelepedett és polgári jogot nyert családokat évfolyam szerint beirták. E könyv, mely tartalmánál fogva felette érdekes, eddig a városi levéltár egy felreeső zugában hevert, mig egy másik 1764-től fogva vezetett kötet, *polgári könyv* név alatt előbb is ismeretes volt. A polgári könyv első kötetének átlapozgatásánál nemcsak azon meglepő eredményre jutunk, hogy több még ki nem halt és itt lakó családnak ősi neve magyar volt, mely csak a németség terjedésével változott német hangzásuvá át; hanem, hogy akkor-tájban telepedett itt le a legtöbb család. A foglalkozást valószinüleg — az akkori idő szokása szerint — a vezeték és keresztnév közt tünteték ki: pl. Töttösy Mészáros Imre, Sarlay Kalmár Pál; nem mint most: Töttösy Imre mészáros, Sarlay Pál kalmár.

Midőn most czikksorozatunkat régi polgáraink neveiről megkezdjük, kiváncsian várjuk, ha vajjon a meritett adatokból fognak-e némelyek okulni és a jelenben idegen hangzásu nevüket a régi magyarral föl cserélni.

A polgárok neveit s a letelepedés idejét ime itt közöljük:

1651. évben.

Márczius 13-án: Hátler Mihály Alsó-Rönökről, ki a polgári esküt solemniter istálta, levén kezes érette: Fayront János, városunk birája és Balog Márton. Töttösy Imre mészáros, sárvári fiu kezesei voltak: Biripszt Mihály és Erdős Balás.

Bónyay János Velemből. Kezesei voltak: Vita Tamás, Külös Gergely. A még most is Velemben lakó család Bónya-nak irja magát.

Gyulay István, lakatgyártó Rosnyóbányáról, kezese volt: Nováky István.

Donsa György Muraszombat tájékáról.

Márczius 18-án: Vallák Pál Csatárból.

Offenpaker András vargalegény.

Junius 23-án: Nagy István, ezen nemes városából származandó mészáros.

Szeptember 24-én: Mathias Tobias Pinkaföről, Leeb János Pinkaföről, kalmár.

Deczember 15-én: Maár György kalmár.

1652. évben.

Január 19-én: Khim Kristóf mészáros.

Márczius 6-án: Torni Mihály kovács, Kiffin András, Szilly Imre.

Április 12-én: Strobl Boldizsár pék, Brestyák András, Kaburáncz Gáspár.

Április 22-én: Fraumiller Gusztáv, Purger Márton.

Május 4-én: Herpius János.

Junius 4-én: Banicz János, horvát szabó.

Junius 5-én: Jugovics Péter szabó, Doka János szabó, Göncz Márton.

1653. évben.

Január 16-án: Györkei Mátyás szabó.

Márczius 22-én: Márton István csizmadia, Koszor Miklós csizmadia, Druskóczi Mihály csizmadia, Forianicz Miklós gombkötő, Offenboken András — most Offenbek, (két név olvashatatlan) Faller György, Hoffer János, Herics György.

Márczius 28-án: Derbarics Mihály Muraszombathelyről, Molnár György B czről, Egresser Janos, Ettinger János, Pirenger Gergely. Artner Janos. Arhau Lőrincz, Mertz János, Francsics Péter szabó, Simanics Mátyás, Sisigh Kristóf, Hiber Márton, Fisser György, Bintler Ádám, Freiller János, Osvald de Pál, Baitz Mátyás.

Junius 5-én: Czoór Jeremias.

Junius 30-án: Füstös Jakab szabó.

Julius 27-én: Herits Mihály.

Julius 29-én: Szijjártó György, Komlósy Péter.

Augusztus 8-án: Thulmon Mihály, Epik Ambrus, Illés Lajos, Pelcz Marton szijgyártó, Tiszler Boldizsár, Tripolt János asztalos.

Augusztus 28-án: Gencz Gáspár asztalos, Tőky Albert borbély.

Szeptember 16-án: Ballia Péter szücs, Saraijner Márton.

1654. évben.

Január 20-án: Grelok Pál süveggyártó, Mikos Gergely szabó, Czeller Gergely, kezesek érette: Balogh Márton és Meo Tőr.

Február 23-án: Kaldos Mihály kalmár.

Junius 13-án: Merczel Márton süveggyártó, érette kezesek: Thulmon György és Grebolt Mihály.

Augusztus 11-én: Czauat Pál, érette kezes: Danas.

Városi közgyülés.

A város képviselő-testülete mult csütörtökön közgyülést tartott. Kevés tárgy fölött hosszasan tanácskoztak városatyáink, mintha a fölvetett kérdések valami nagyon lélekbe járó ügyeit képezték volna a városnak. A dolog azonban nem annyiban van s ott benn sem találják olyannak. Más ott a bökkenő. A huza-vonának az az oka, hogy igen sok mostanában mindig a felszólaló s ez is, mintha nem értené meg egymást vagy a bizottsági jelentéseket, akként pertraktálja az ügyeket. Kevesebb szóval és több figyelemmel hamarább és jobban végezhetnének a tanácskozók s elérnék azt, hogy a türelemvesztettek sora nem volna oly nagy, nem záródnék a gyülés ürességtől kongó teremben.

A gyülésre kitüzött tárgyak közül egyébként kettő vonta magára a közgyülés különös figyelmét: a jövő évi virilisták névjegyzékének összeállitására kiküldött bizottság jelentése és a helybeli sörfőző-részvénytársaság igazgatóságának kérelme a felső téglaégető és területének gyárépitési czélra kért átengedése ügyében. A virilisták listáját *Szovják* Hugó, *Vidt* Géza és *Freyler* Lajos kifogásolták, illetőleg az összeállitásra nézve másképen magyarázták a törvénynek arra vonatkozó szakaszait, mint a kiküldött bizottság, miért is a közgyülés azzal utasitja vissza a bizottsághoz a lajstromot, hogy abba *Terplán* Kornél, *Temlin* Antal, a helybeli szikviz-részvénytársaságba vétessenek föl, s esetleg mások is, a kik, ha nem is birnak itt fekvőségekkel, nagy adójok után mégis oda valók. E határozat kimondására *Tuczentaller* Lajos lemond bizottsági tagságáról és a közgyülés *Vidt* Gézát választja meg helyébe.

A második tárgynál, a sörfőző-részvénytárság által megvételre kért városi fundus átengedésénél, ismét *Szovjdk* Hugó szólalt fel elsőnek, nem akarván olyan czéggel alkudozni, a mely még be sincs jegyezve. Szóló elvben ugyan kész az illető telek átengedésére, de a föltételek iránt csak később hajlandó megállapodásra jutni, a mikor látja, hogy kivel van dolga. Legtöbben ilyen értelemben fogták fel a dolgot, de némelyike mást is akart. A polgármester p. elvileg megállapittatni vélte az árt is, a melyért a komplexus eladható volna, mig *Kőszegi* József a közhasznu vállalat iránti tekintetből a maga részéről minden kárpótlás nélkül kész a kért hely átengedésére. Végre sok beszéd után a közgyülés elvben hozzájárul a telek áruba bocsátásához és az ügyet a négy hét mulva tartandó közgyülésen tárgyalásra kitüzi. A képviselők egy része most eltávozik.

Harmadik tárgy gyanánt bemutat a polgármester egy szabályrendelet-tervezetet, mely az idegenek bejelentési kötelezettségéről szól és a közgyülés által el lőn fogadva. Ezt lapunk más helyén közöljük.

Küttel István helybeli lakos magánzó az ugynevezett *kerti szőlők*-nél egy fundusát érintő, különben teljesen használhatatlan városi területet kér megvételre. A közgyülés a kérelmezőnek a kérdéses, körülbelül 100 ölnyi földterületet 100 o. é. forintért eladja, föltételül kikötvén még, hogy vevő az illető terület azon sarkát, mely a közlekedési utat szükiti, a városnak az ut kiszélesitése czéljából átengedi és azonfelül az egész terület utmenti részét diszes keritéssel látja el.

Most rövidesen átesett a közgyülés az éjjeli őrök, utkaparók, lámpagyujtogatók, mezei és hegyi őrök rőzsefa kiszolgáltatása, azután Krug Sándor és társai városi éjjeli őrök fizetésjavitás iránt beadott kérvényén, az előbbieknek kiadván a kért fát, az utóbbiakat pedig elutasitván. Azután *Fáy* Ede városi erdőmester beadványa fölött, melyben a városi utak térképének lemásolásáért 30 frt dijat kér, széles körü vita indul meg és nagy nézetelterés nyilvánul. Végre ugy ütik el a dolgot, hogy a 30 frt helyett 15 frtot szavaznak meg.

Soron kivül is tárgyaltak, s itt főleg a szépitészeti bizottság azon javaslata emlitendő fel, melylyel az az ugynevezett *lohanger* befásitása és ifjusági játszó helyé való átalakitása iránt hivja föl a közgyülés figyelmét. A képviselők, kik már jórészt belefáradtak a tanácskozásba, ugylátszik elvben helyeslik a kért intézkedést, de azért a gazdálkodó bizottságnak is kiadták javaslattételre. Megérjuk tehát mégis, hogy ifjainknak, gyermekeinknek akad egy kis kijelölt, befásitott hely, a hol szellemi munka után testüket is edzhetik.

Szabályrendelet.

A város képviselő-testülete legutóbb tartott közgyülésében egy szabályrendeletet fogadott el, mely a város területére érkező és itt letelepedő idegeneknek bejelentési kötelezettségéről szól.' A képviselő-testületet az a körülmény késztette ily szabályrendelet alkotására, hogy az egyes illetőségi esetek tárgyalásánál nem egy izben teljesen tájékozatlan volt a hatóság s több vitás illetőségi ügy a város hátrányára lett eldöntve. Ezután lesz mire támaszkodni s minek az értelmében eljárni. A szabályrendelet ez:

1. §.

Kőszeg szab. kir. városának 2177/86. sz. alatt alkotott szabályrendelet érvénye csak azon egyénekre terjedvén ki, kik itt letelepedni kivánnak, nem egyuttal azokra nézve is, kik ideiglenes tartózkodásra, mint a cselédek, iparossegédek, munkások, érkeznek e városba, ugyanazért, hogy a város hatósága előtt minden ide költözködő idegen kiléte ismeretes és nyilvántartható legyen, bejelentésre kötelesztetik.

2. §.

Kőszeg szab. kir. város területéro érkező idegen, mint: cseléd, iparos- és kereskedősegéd, tanonczok, napszámosok, munkások és egyéb foglalkozásuak, kik egy hétnél hosszabb tartozkodásra ideérkeznek, kötelesek magukat 3 nap alatt a városkapitányi hivatalnál bejelenteni.

3. §.

A bejelentési kötelezettség alul kivétetnek a tanulók, tényleges szolgálatban álló katonák, ide illetékes egyének, a kolostorok, jótékony intézetek, kórházak lakói és a birósági foglyak. A szolgálati vizonyban álló egyéneknek a szolgálatból való kilépése, és a város területéről való távozása, továbbá hely változása szintén bejelentendő.

4. §.

A bejelentésre kötelezettek tartoznak jelentkezés alkalmával honosságukat igazoló okmányt, legyen az akár cselédkönyv vagy munkakönyv, akár pedig illetőségi bizonyitványt felmutatni, melyre a bejelentés és távozás napja reávezettetik. Kik megfelelő honossági okmány birtokában nincsenek, azok részére a városkapitányi hivatal ilyent hivatalból szerez be. A honossági okmány bemutatása alul csak azok menthetők fel, kik ide valamely családhoz látogatásba jönnek.

5. §.

A bejelentési kötelezettség a cselédtartó gazdát, iparost, kereskedőt, szóval a munkaadót, szolgálati vizonyban nem álló egyéneknél a háztulajdonost terheli, a szolgálatból való kilépés, távozás bejelentése ellenben az idegen feladatává tétetik. A bejelentés és távozás irásban is történhetik, de ily esetben a honosságra vonatkozó okmány mindannyiszor melléklendő.

6. §.

A városkapitányi hivatal a bejelentendő egyénekről nyilvántartást tartozik vezetni. E nyilvántartási könyv a következő rovatokat foglalja magában; 1. sorszám, 2. bejelentés kelte, 3. idegen neve és foglalkozása, 4. illetőségi helye, 5. munkaadó neve, utcza, házszám, 6. honossági bizonylat kiállitásának helye, száma és kelte, 7. az esetleg lejárt honossági okmány meghosszabitására nézve történt intézkedésnek bejegyzése, 8. távozás ideje, 9. jegyzet.

7. §.

A letelepedésről és az illetőség megszerzéséről 2177/86. sz. a.; a külföldiek lakhatásáról 2427 889. sz. a. alkotott szabálzrendeletben foglalt intézkedések érintetlenül hagyatnak.

8. §.

A bejelentést elmulasztók, a mennyiben mulasztásuk sulyosabb büntetés alá nem esik, kihágást követnek el és a városi szegény alap javára 1 frttól 10 frtig terjedő pénzbüntetéssel sujtatnak, meg nem fizetés esetén a kiszabott pénzbüntetés 12 órától 2 napig terjedő elzárásra változtatható. A kihágások felett első fokban a kebelbeli városkapitány, II. fokban az alispáni hivatal és III. fokban a belügyminiszterium biráskodik. A kihágások ismétlése esetén mindannyiszor a büntetésnek kétszerese alkalmazandó.

E szabályrendeletnek jóváhagyása után megbizatik a városkapitányi hivatal, hogy a jelen szabályrendelet 2. §-a alapján a bejelentésre nem kötelezett egyéneket azonnal nyilvántartásba vegye, és azokat, kik honossági okmány nélkül tartózkodnának itt, megfelelő okmánynyal lássa el.

A nyilvántartás minden év zártával a képviselőtestületnek bemutatandó.

HIREK.

— **Személyi hirek.** Nagyszombati *Hubert* Sándor vezérőrnagy, honvéd-kerületi parancsnok, f. hó 8-án Kőszegre érkezett s itt a 18. sz. honvéd-gyalogezred 3. zászlóalja felett szemlét tartott. — *Szájbely* Gyula kerületünk országos képviselője a mult vasárnap és hétfőn városunkban időzött, résztvevén több értekezleten, melyek a városházán tartattak.

— **Nem ülünk búcsut.** Ma Kőszegen búcsu volna, ha az 1622-ben épitett és eddig ideiglenesen plébániatemplomul használt kicsi egyházunkat ujabban egy nagyobb és diszesebb plébánia-templom nem váltja fel. Sz. Imre tiszteletére volt a régi templom szentelve, s ilyenkor ültük búcsu-napját. Ezentúl nem úgy lesz. Sz. Imrét ugyan az uj plébánia-templomban is tisztelhetjük, mert hisz ott foglal helyett szent őseink között a szentély jobboldali ablakán, de az igazi búcsu Kőszegen *Jézus Szent Szive* ünnepén lesz, a junius 1-ét követő vasárnapon.

— **Buvárlat.** *Pichler* József történetbuvár Bécsből a mult hó 30-án több napi tartózkodásra Kőszegre jött s itt valami *Tant*-család történeti leirásához a városi levéltárban anyagot gyüjtött. Fáradsága nem volt hiába való, mivel az akták átkutatása alkalmával csakugyan talált az illető családra vonatkozó adatokra.

„Almanach 1895-re.“*

Eszembe jut egy régi adoma Laube-ről, a leghiresebb német szinházi direktorról. Mikor Grünne gróf a bécsi császári szinházak igazgatója vele tárgyalt, hogy mily föltételek mellett volna hajlandó a Burgszinház igazgatóságát elvállalni, röviden igy válaszolt:

Öt évre föltétlenül szabad kezet kérek minden teendőimben.

— Miért épen öt évre? — csodálkozott az intendáns.

— Az első három évben csupa ellenséget szerzek magamnak olyan emberekben, a kiket kénytelen leszek a szinháztól elkergetni; a negyedik évben jó barátokat szerzek és az ötödik évben rákerül a sor arra, hogy a szinházért tegyek valamit.

Nos hát, Laube uramnál sokkal kedvezőbb helyzetben volt az Egyetemes Regénytár Almanachja! Ellenségei egyáltalában soha sem voltak, mert ki is gyülölhetne egy ilyen kedves, mindig mulattató czimborát? A jó barátok száma pedig már az első esztendőben legió volt, s ma ha — akár a fővárosban, akár a vidéken — belépünk intelligensebb család otthonába, biztos, hogy az olvasó-asztalon megtaláljuk az Almanachot.

Vajjon miben rejlik sajátképen vonzerejének titka, hogy évről-évre nagyobb tért hódit magának és ma már mint házibarát szerepel, a ki ellen azonban még a legskrupulozusabb ferjnek sem lehet kifogása? Azt hiszem, hogy ennek két oka van. Az első abban áll, hogy a szerkesztő és a kiadók épen csak a legjobbat tartották jónak az Almanach számára és aggodalmas gonddal rostálták meg az ide szánt közleményeket. A publikum mikor kezébe veszi a diszes kiállitásu kötetet, már előre meg van győződve, hogy a modern magyar elbeszélő irodalom javát kinálják neki mesésen olcsó áron.

A második, nem kevésbé fontos ok az, hogy az Egyetemes Regénytár Almanachja minden esztendőben hű képét adja a magyar elbeszélő irodalom különféle árnyalatainak és iskoláinak. Szóhoz jut benne a romantikus és a verista, az ideálokat kergető iró épugy mint az életet fotografáló. Minden genre megvan benne, csak épen az izléstelen és az unalmas nem. Ezt a kettőt közel jönni sem engedi a szerkesztő. És a publikum mely mintegy kaleidoszkopikus tükörben látja együtt az egész magyar elbeszélő irodalom képét, örömmel kapkodja el az aranyozott kötésü csinos köteteket.

Lám, az idei Almanach is mily változatos nevekben és irányokban! Előcsarnokában Mikszáth Kálmán a szerkesztő fogadja a vendégeket, még pedig egy minden izében zamatos humorral telitett előszóval. Mikszáth az Almanach előszavából valóságos specialitást csinált már és a közönség évről-évre nagyobb várakozással néz elébe, mert jól tudja, hogy a szellemes tréfa alakjában sajátképen egy komoly, éles megfigyelésre való essay-t kap a magyar irodalom valamely ágáról és irányáról. Az idei előszó is olyan tősgyökeres magyarsággal és pompás humorral van megirva, a minőt csak Mikszáth tud produkálni.

A honneurököt az Almanach fogadó termében ki más csinálhatná, mint a magyar irodalom fejedelme, Jókai Mór. Egy régi adomát mond el, azzal a bübájos költészettel és meleg közvetlenséggel, mely még akkor is megkapja sziveinket, mikor már a realizmus rabságába ejtette. Jókai varázsszava arra is képes, hogy lepattantsa a rablánczot és ismét elvezessen minket fantázia tündér birodalmába, a hol ő egészen otthon van. Jól esik kipihennünk attól a fáradságtól, melylyel sok modern könyv olvasása jár és nézni a csodás ragyogást mely tollának nyomában keletkezik.

Francziás könnyedséggel és magyaros érzés melegével csevegi el Szabóné-Nogáll Janka az ő kis történetét, melynek czime „Hervadás“. De mintha a szabad természet lehellete csapná meg arczunkat, a mint a következő elbeszélésre átforditjuk a lapokat. Igen, ez ő, a természetleirás nagymestere, a természet szépségeinek szerelmese, Bársony István. „Egy rab megszökött“ az ő historiájának czime. Nyelv és tárgy egybeolvadnak benne és Bársony prózája ebben az elbeszélésben olyan tiszta és átlátszó, mint azon tengerszemek egyike, a melyekről ő regélni szokott.

Lehet, hogy csak a véletlen adta neki szomszédul a nemrég elhunyt Juszth Zsigmondot, de akkor szereti ám az ellentéteket. „Az utolsó lakó“ nagy raffinementnal van megirva, vagyis inkább megrajzolva. Meglátszik rajta, hogy szerzője előtt ott lebeg a modell. — Hevessy József olasz czimü novellája („Vorrei morir“) pesszimisztikus világnézetre vall, de olyan érdekfeszitő, hogy szivesen elnézzük a szerzőnek a nők ellen táplált neheztelését. Vajjon igazi neheztelés-e ez, vagy csak affele depit d'amour? — Ignotus és Pekár Gyula elégtételt adnak a nőknek a ferfiakkal szemben. Az ő históriájukban („Válás után“ és „Egy vén leány“) a férfiu a bünös és rossz, a nő pedig a jó. De azért nem hiszek nekik egészen, mert mintha kissé elfintoritanák arczukat a nő magasztalása közben. Az ilyen verista-féle irókkal szemben mindig jó az elővigyázat, mert nagyon is éles szemük van és ismerik az életet. Bekefi Antal telepátikus történetet mond el, a mely az apai érzésnek dicsénekével végződik és már ezért is rokonszenvre számithat az olvasók túlnyomó részénél. Kozma Andor egy miniatur-zsarnokot rajzol, a kit megejt késő korában és ledönt képzelt hatalmának zsámolyáról egy gyermek-mosoly. Murai Károly egy kis tréfát cseveg el. Kazár Emil érdekes meseszövésével hat, Tóth Béla azzal a lángoló fantáziával és keletiesen dús szinezéssel, mely az ő sajátja. Harmath Lujza után, a kinek themája a szív világából van véve. Malonyai Dezső egy igazán párisi izü történetet mond el és befejezi az elbeszélők sorát az, a ki meg is kezdte Mikszáth Kálmán.

Ő egy historiát mond el nekünk a gyermekszobából. „A németke“ ez a czime és el van benne mondva, hogy az ő fiacskája, hogyan sajátitotta el a német nyelvet. Hogy ha én fiatal és szép mama volnék, ezért a történetért nem restelnék egy meleg csókot a szerzőtől. Igazán megérdemeli!

S ezzel elmondtam volna mondókáimat a legujabb Almanach tartalmáról. Hogy külső kiállitása is méltó ennyi szépséghez és jósághoz, mondani se kell talán. Erről már a kiadók neve kezeskedik.

* Almanach az 1895. évre. Szerkeszti Mikszáth Kálmán. Egyetemes Regénytár. X. évfolyam III. és IV. kötete. Singer és Wolfner kiadása. Ara diszkötésben 1 frt.

— **Czégbejegyzés.** Legközelebb kapott értesités szerint a kőszegi bortermelők szövetkezetének cége folyó évi október hó 18-án Szombathelyen a kir. törvényszéknél bejegyeztetett. A bejegyzés a központi értesitőben legközelebb közzététetik és nyomban érvénybe lép.

— **Jótékonyság.** Egy névtelen emberbarát a kőszegi házi szegények között való szétosztásra 50 frtot beesátott a város polgármesterének rendelkezésére. Az összeget a szegényházi gondnokok közbejöttével már kiosztották.

— **Egyesületi élet.** A kőszegi kereskedelmi kör a mai napon délután 2 órakor saját helyiségében közgyülést tart. A közgyülés tárgyai: 1. elnök évi jelentése; 2. számvizsgálók jelentése; 3. tisztujitás; 4. esetleges inditványok. — A „Concordia" férfidalegyesület e heti választmányi ülésében azt határozta el, hogy karácsony másodnapján tisztán humoros előadásu dalestélyt rendez, és az ez estélyt látogatókat még más kellemes meglepetéssel is fogja jutalmazni. E dalestélyen egy tréfás szinházi jelenetet is fognak előadni.

— **Játszó hely.** Olvasóink a legutóbbi közgyülésről szóló referadánkban olvashatják, hogy illetékes helyen komolyan gondolkoznak egy az ifjuság üdülésére és szórakoztatására szolgáló játszó hely fölött. A kiszemelt és befásitandó hely a *lohanger*, melyet e czélra a szépitő-bizottság hozott javaslatba több városi képviselő meleg felszólalására. A városi képviselő-testülettől függ csak, hogy az *ige testté váljék*.

— **Befásitás.** A fa-piacz ezután igazan fás lesz. Arról értesülünk ugyanis, hogy az üres teret planirozni fogják és fákkal beültetni. Városunk e része azáltal tetemesen szépülni fog.

— **Búcsu.** Svábfaluban mult kedden a Lénárd-búcsut ülték. Az istentiszteletet *Major* János prépost-plebános végezte.

— **Templom megáldása.** A kis Czák katolikusai által épitett csinos templomot e hó 18-án *Hidassy* Kornél megyés püspök fogja benedikálni.

— **Szomszédek potadoja.** Szombathely jövő évi költségelőirányzata 56% pótadót tüntet fel. Legnagyobb megtakaritásuk a szombathelyieknek a gyülésre menő tanitók 261 frtnyi költsége, melyet a pénzügyi bizottság törölt.

— **Tánczlskola.** *Kemény* Gyula tánczmester novemberben 12-én, hétfőn, nyitja meg táncz- és illemiskoláját a bálház kistermében. A jeles tánczmestert ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Halálozás.** Sopronban e hó 8-án hosszas és kinos szenvedés után 38 éves korában elhunyt *Steinbach* Frigyes, ki azelőtt éveken át itt Kőszegen mint könyvelő volt alkalmazva. Neje, született *Edler* Mária és egy kiskoru leánykája siratja.

— **Szerdahely kontra Czák.** Annak kijelentésére kérettünk fel, hogy a szerdahelyi tüzoltóság igenis képviselve volt a czákiak multkori mulatságán és meg is fizették azok belépő dijaikat. A minket ennek kijelentésére kérő két szerdahelyi tüzoltó szörnyen fölháborodott azon, hogy a czákiak nem látták szomszédjaikat és kollegáikat s kérik a czáki mulatság referensét, hogy jövőben jobban nyissa ki a szemét s ne füllentsen akkorát.

— **Soproni vásár.** Sopronban a legközelebbi országos vásár, az ugynevezett Erzsébet-vásár e hó 19, 20. és 21. napján lesz megtartva. Az első napon ló- és szarvasmarha-vásár is lesz.

— **Az elektromos világitáshoz** szükséges vezetékek és berendezési czikkek *Kőszegi* József könyvkereskedésében mindenkinek megtekintésre ki vannak állitva.

— **Meghaltak október hóban.** Scheer Mária, kőmives gyermeke, 18 év., r, k., tüdővész. — Hochecker Erzsébet, szőlőmüves gyermeke 75 év., r. k., idült méhlob. — Griller Adolfné, városi végrehajtó neje, 26 év., r. k., hashártyalob. — Link József, hivatalnok, 48 év., r. k., uj képződmény. — Meisl Szidónia, czipész neje, 22 év., r. k., tüdőgümökór. — Kleinrath Anna, 19 év., r. k., tüdőgümökór. — Bruckner Gusztáv, gyepmester gyermeke, 8 napos, r. k., gyengeség. — Tóth Sándor, 1 hó., r. k., bélhurut. — Ivansky Károly, nyug. ezredes, 60 év., r. k., szivelfajulás. — Wittek Józsefné, cs. és kir. kezelő-tiszt özv., 60 év., mellrák.

Különfélék.

— **Hires zeneszerzők életkora.** *Verdi* párisi tartózkodása alkalmából a franczia lapok közlik, hogy a nagy zeneszerzők mily életkort értek. E statisztika szerint Auber 89, Haydn 77, Rossini 76, Guonod 75, Meyerbeer és Wagner 76, Halévy 63, Boieldion 59, Beethoven 57, Donizetti 51, Weber 40 és Mendelssohn 38 évet. Ehhez még hozzátehetjük, hogy Erkel Ferencz már tulhaladta a nyolczvan évet amikor meghalt. Fiatalon haltak meg: Bellini 33, Mozart 35 és Bizot 37 éves korában.

— **Adó a vállfüzőkre.** A franczia parlament pénzügyi bizottságának közelebb igen delicat adótervezettel kell foglalkoznia. Valamely franczia vidéki város egyik polgára ugyanis potició t nyujtott be a képviselő urakhoz s ebben komolyan azt ajánlja, vessenek ki adót a vállfüzőkre, hogy ilyen módon is mindinkább csökkentsék ennek az ártalmas toilette-darabnak a használatát. A párisiak már kivánesian várják, milyen állást foglal majd el a vállfüző kérdésben a komoly parlamenti bizottság. Nem nagyon valószinü, hogy a tervet magukévá teszik, mert a franczia asszonyoktól még a pénzügyi bizottságok is félnek. Az adóvégrehajtóknak tehát aligha lesz alkalmuk arra, hogy a vállfüzős házakban látogatást tegyenek. De ha a tervezetből törvény is lenne valahogy, ez a mód aligha fogja kiirtani a vállfüzőket. Sőt majdnem bizonyos, hogy csak annál karosúbbak lesznek a franczia hölgyek, mert a nagy ár még inkább elő szokta segiteni a luxusczikkek használatát. A franczia menyecskék csak attól félnek most, hogy a vállfüző, mint a többi megadóztatott ezikk szintén a finánczok ellenőrzése alá kerül. Csiklandós kérdés: mennyiben használják föl ellenőrzési jogukat a rideg és szigoru férfiak.

— **Az özvegyek királynője.** Angolország egy kis városában érdekes esküvőre özönlött a környék népe. Egy érdekes özvegy ment férjhez, ez alkalommal a tizenegyedikszer. Oly szám ez, melyet nem minden özvegy ért eddig utól. Tizennégy éves korában ment férjhez először, igen sokat utazott, gyakran cserélte lakhelyét s ép oly gyakran férjét. Most még csak negyven éves. Ha Isten élteti még felviheti a tizenkettedik esküvőig.

— **Viz alatt járó hajó.** A franczia hajóraj legérdekesebb hajója, Gustave Zédé, tengeralatti járásra van berendezve. A hajó hossza körülbelüi negyven méter és most szerelik fel a touloni hajógyárban. A franczia tengerész-tisztek azt hiszik, hogy a hajó teljesen megfelel czéljának és sikerült a legnagyobb nehézségeket is legyőzni a genialis szerkezettel. A gyakorlati próbát amit nemrégiben akartak megtartani, egy robbanás akadályozta meg, mely akkor történt, amikor az accumulatorokat töltötték meg. E robbanás alkalmával a motorul szolgáló dinamógép nem sérült meg, a kabelek és az izolatorok azonban elégtek. Ez már a második robbanás, ami a viz alatt járó hajón történik és ezek okozzák, hogy a gyakorlati kisérletet csak a jövő tavasszal tarthatják meg.

* **Fatális megnyugtatás.** *Nő:* Doktor ur! Ha minket olyan gyakran együtt látnak, valószinüleg azt hiszik rólunk, hogy házaspár vagyunk.

Doktor: Nem tesz semmit kedves kisasszony! Csak igaz ne legyen.

* **Kaszárnyából.** *Altiszt:* Hallja maga önkéntes: maga éppen ugy áll, mintha huszonöt kérdőjel közé egy *felkiáltó*-jelt teszek.

* **Hódító.** *Tiszti szolga:* Hadnagy ur! fel tetszik huzni az uj uniformisát?

Hadnagy (odavetve): Ma nem! Ugyis elég *szerencsétlen* asszony van a városban.

* **Kimeritő válasz.** *Orvos:* Mindig sáutit ön?

Páciens: Nem, kéremalássan, csak akkor ha járok.

* **Bizalom jele.** — Jó lábon állsz te az osztálytanároddal?

— Hogyne! Hisz félig-meddig per tu vagyunk.

— Ne beszélj!

— Pedig ugy van. Én ugyan tanárurazom őt, de ő tegez engem.

* **A szülők mintájára:** — Tehát képviselő leszel, ha nagy leszel? — kérdezték egy képviselő fiától.

— Igen, mint *papa*, — volt a felelet.

— Akkor aztán sokat fogsz beszélni ugy-e?

— Igen, mint a *mama!* — hagyta rá a leendő kis törvényhozó.

Irodalom.

— **A Magyar Nemzeti Történet tiz kötetben.** Millenniumi kiadás. Szerkeszti Szilágyi Sándor. Kiadja az Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat. Két évtizednél több mult el azóta, hogy Magyar Hazánk történelméről az utolsó nagyobb szabásu s az egész anyagot összefüggésben tárgyaló mű megjelent. Ezen hosszu időn át a müvelt nagyközönség méltán panaszkodott, hogy számára történészeink alig produkálnak valamit. Ennek daczára azonban az évek még sem multak el eredménytelenül, mert tudósaink valóságos hangyaszorgalmat fejtettek ki a történelmi kútfők felderitése és számos kisebb-nagyobb vitás kérdés megoldása körül, úgy, hogy százakra rug azon tudományos becsü kötetek száma, melyek e két évtized alatt a kutató történettudósok használatára megjelentek. E nagy előkészületeknek köszönhető, hogy most, midőn a kormány az országos kiállitás s számos állandó alkotás, a vármegyék és városok kulturális intézmények létesitése s a történelmi emlékek művészi megörökitése által vesznek részt a nemzetek életében annyira ritka ünnepélyen, a magyar nemzet minden egyes tagjára nézve is megadatik a lehetőség arra, hogy saját házi tüzhelyén emelhessen emléket az ezeréves küzdésnek, a nagy eseményekben és nagy tanulságokban oly gazdag nemzeti multnak, hogy a magyar nemzet történelméről oly remekművet szerezhessen meg, mely mint a millenniumi ünnepségek legállandóbb emléke késő utódai előtt is az ő hazafias érzésének tündöklő bizonyitékát képezze. Éppen ez indította az Athenaeumot arra, hogy a Millennium alkalmából közzétegye a Magyar Nemzet Történetét a legrégibb időktől napjainkig. Tiz nagy 8-adrét alaku vaskos kötetben. Több ezerre menő illusztráczióval, szines képmellékletekkel, szövegképekkel, facsimilékkel s a legkitünőbb festőművészek történeti alkotásainak reprodukálásával. A mű beosztása a következő: Bevezetés a Magyar Nemzet Történetéhez. Irja Vszary Kolos herczegprimás. I. kötet: Pannonia. Irják Fröhlich Róbert és Kuzsinszky Bálint. — A vezérek kora. Irja Marczali Henrik. II. kötet: Az Árpádok kora. Irja Marczali Henrik. III. kötet: Az Anjouk kora. Irja Pór Antal. — A luxemburgi ház. Irják Fejérpataki László, Schönherr Gyula (egyszersmind segédszerkesztő) és Czobor Béla. IV. kötet: Mátyás király. — A jagellók kora. Irja Fraknói Vilmos. V. kötet: A Separatió. — Habsburgok és Báthoryak. Bocskay. Irja Károlyi Árpád. VI. kötet: Küzdelem a nemzeti önállóságért. 1608—1690. Irja Angyal Dávid. VII. kötet: II. Rákóczy Ferencz kora. Irja Thaly Kálmán. VIII. kötet: A hanyatlás kora. 1712—1815. Irja Marczali Henrik. IX. kötet: Az ujjáébredés kora. 1815—1848. Irja dr. Ballagi Géza. X. kötet: A modern Magyarország. 1848—1895. Irja Marczali Henrik. — Millenniumi epilog. Irja Jókai Mór. Az első füzet november hó 8-án jelent meg. Egy füzet ára csak 30 kr. Megrendelhető (az első füzet mutatványul is) a kiadótársulattól (Athenaeum könyvkiadóhivatala Budapest, Ferenczek-tere 3.) és minden könyvkereskedéstől.

— **„Háztartás"** czimmel Kürthy Emilné urnő szerkesztésében Budapesten egy nálunk egészen uj irányu és hézagpótló lap jelenik meg szép kiállitásu 16 oldal terjedelemben havonként háromszor (elsején, tizedikén és huszadikán). Rendkivül gazdag tartalmából (78 állandó rovata van) csupán a fontosabbakat emeljük ki. A lap élén a nő-világ érdekeiről egy magvas irányczikket közöl, utána pedig: háztartás, konyha, lakás, fütés, pincze, hálószoba, szalon, házi ipar, művészet, divat, fehérnemü, szabás-varrás, kézimunka, tudomány a házban, a szépség ápolása, a nők joga, keresetforrások, a kertészet különféle nemei, baromfi-tartás, bovásárlási források, étlapok stb. stb. rovatok gazdag tartalma nyujt hasznos tudnivalókat a háztartás minden ágából. Ezeken kivül érdekfeszitő regényeket is közöl. Rendkivüli kedvezmény, hogy a „Háztartás" olvasó közönségének megbizásait dijtalanul elvégzi. Előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt és negyedévre 1 frt 50 kr., amely a kiadóhivatalhoz. Magyar Nyomda Budapest, VIII., József utcza 45. sz. alá küldendő.

— **Magyarok hazaja költők dalaiban.** E czimmel *Babik* József tanitóképző-intézeti tanár egy igen szép művet bocsátott közre, mely hazafias költeményeket tartalmaz, s szép emlékül szolgál, honfoglalásunk ezredéves ünnepére. A vaskos könyv egy füzött példánya 2 frt 60 kr., s megrendelhető *Babik* Józsefnél Egerben.

— **Kakas Márton.** Sipulus élczlapjának 6-ik száma is érdekes és mulatható tartalommal jelent meg. Kapható minden könyvkereskedésben.

— **Bem ismeretlen arczképe.** Az 1848—49-iki magyar szabadságharcz története" czimü nagy munkának most megjelent 23-ik füzete Bem apónak egy rendkivül érdekes arczképet közli. Az arczkép egészen elüt azoktól, melyek közkézen nagyon forognak. Itt Bem jellegzetes. Arczát rövidre nyirott tüskés körszakál övedzi. Ez arczkép, melynek eredetije 1849-ben Nagyszebenben készült, a kortársak állitása szerint leghivebben ábrázolja a hős vezért, ki a hadjárat végén, az örökös csatározás közt, már borátválkozni sem érvén rá, csakugyan megeresztette szakálát. A füzet más tekintetben is igen érdekes, Gracza György immár az alvidéki hábaruskodást, Fehértemplom ostromát, Parlasz bevételét stb. mondja el nagy élénkséggel s számos uj adat felhasználásával. A füzet képei szintén igen sikerültek, s a következők: A verseczi ütközet 1848 julius 11-én. — Hátráló osztrák csapatok — Damjanich kardja. Gróf Guyon Richard honvédjei élén. — Herczeg Woronieczky Miczizláv Venczel, a vértanu 1848-iki arczképe után. Részlet Szt. Tamás ostromából. Bem, mint a bácsi mozgósitás parancsnoka. Bem József honvédtábornok. Részlet fehértemplomi ostromából. A vörös sipkás. Részlet a perlaszi harczokból.

— **Herczeg Ferencz heti lapjának** „Uj idők" lesz a czime. Az első szám decembor elején jelenik meg és ugy tartalom mint kiállitás dolgában uj lesz és kiváló. A közönség olyan családi lapot kap, melynek minden egyes czikkét a legnevezetesebb magyar irók irják és a legjelesebb magyar festők illusztrálják. Elbeszélései hü képét fogják adni a magyar irodalom mostani fejlődésének és ismeretterjesztő czikkeiben hasznos tanácsokat és ügymutatásokat talál majd az olvasó. Herczeg lapja, az Uj idők magyar, modern és előkelő családi lap lesz. A decemberi elején megjelenő számot a kiadók, Singer és Wolfnor 250.000 példányban terjesztik és kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldik meg. Előfizetési ára negyedévre 2 frt.

— **A magyar gyáripar** ujabb nagy diadaláról igen örvendetes hirt kaptunk. A lembergi kiállitás egyik osztályában, a tüzi fecskendő osztályban megvertük valamennyi külföldi gyárat. A diadalt két törekvő iparvállalatunknak köszönhetjük. A tüzi fecskendő osztályban a legelső kitüntetést a diszoklevelet a Tarnóczy-gyár Budapesten kapta, a második dijat, aranyérmet a Walser-gyár Budapesten, a harmadik dijat, aranyérmet Czermak R. gyára Tepliczen, a negyediket R. A. Smekal Szmichowban, az ötödiket Liel J. G. Biberachban, a hatodikat, ezüstérmet E. C. Flader Sorgonthalban, a hetediket, ezüstérmet Rözen Antal Krakóban, a nyolczadikat, ezüstérmet Doute R. Fr. Bialán és a kilenczediket, bronzérmet a Geittner és Rausch fecskendőgyára Budapesten kapták. Annál nagyobb örömmel konstatáljuk a Tarnóczy-gyár e fényes sikerét, mivel ennek nagy jelentőséget azon körülmény kölcsönöz, miszerint az osztrák ipar e téren elsőrendü, régi jeles gépgyáraival szemben emelkedett elsőségre és azokat tulszárnyalta. A Tarnóczy-gyár legutóbb, október 3-án Uj-Gradiskán, a Horvát-Szlavon országos gazdasági kiállitáson is a legelső kitüntetést, a diszoklevelet nyerte.

SZALLAY-BARÓTI

„Magyar nemzet története"

60 füzetben á 30 kr.

AZ ATHENAEUM MILLENNIUMI

„Magyar nemzet története"

200 füzetben á **30 kr.**

Utólagos fizetésre megrendelhető:

Kőszegi József könyvkereskedésében.

Piaczi-árak.

	frt.	kr.		frt.	kr.
Buzaliszt I. 100 kilo	14	—	100 kilo burgonya	1	85
„ II. „	13	—	Marha zsir	1	10
Rozsliszt I. „	12	—		kr.	
„ II. „	9	—	Marhahus . 1 kilo	48	— 56
Buzakorpa . „	5	25	Disznóhus . „	56	— 60
Rozs „ . „	5	—	„ zsir . „		68
Köleskása . „	13	50	Borjuhus . „	60	— 80
Dara . . „	16	—	Birkahus . „		36
Árpa dara . „	7	—		frt.	kr.
Széna . . „	2	70	1 méteröl bükkfa	14	—
Szalma . . „	1	52	„ „ dorong	11	—
			„ tölgyfa	9	40
			„ „ dorong	7	60

Buza 100 kilo . .	6 frt. — krtól	6 frt. 20 kr-ig	
Roza „ . .	5 „ — „	5 „ 30 „	
Árpa „ . .	6 „ — „	7 „ — „	
Kukoricza uj . . .	6 „ 50 „	6 „ 80 „	
Zab „ . . .	6 „ — „	6 „ 20 „	

Vasuti menetrend.

Km	Állomások.	sz. vegyes vonat. II. III. osz. kocsikkal.			
	Középeurópai idő.	reggel	d. u.	este	1803*)
—	Kőszeg ind.	4^{50}	11^{55}	6^{10}	8^{10}
6	Lukácsháza (m. h.)	5^{08}	12^{08}	6^{24}	8^{24}
12	Német-Gencs (m. h.)	5^{19}	12^{21}	6^{41}	8^{41}
18	Szombathely érk.	5^{33}	12^{30}	6^{58}	8^{56}
—	Szombathely ind.	6^{45}	3^{15}	7^{40}	11^{00}
7	Német-Gencs (m. h.)	7^{01}	3^{31}	7^{56}	11^{16}
13	Lukácsháza (m. h.)	7^{18}	3^{48}	$8^{\ 5}$	11^{31}
18	Kőszeg érk.	7^{31}	4^{01}	8^{26}	11^{44}

*) Csak kedden és pénteken, nyáron azonkivül még minden vasár- és ünnepnapon is közlekedik.

Déli vasut menetrendje.

Szombathelyről Bécs felé indul:

Szombathely . . .	reg. 4.00	reg. 5.52 d. e.	9.01 d. u.	4.39
Acsád	„ 4.18	„ 6.07 „	9.18 „	4.55
Bécsbe érk. . . .	„ 9.00	„ 9.40 d. e.	1.54 „	8.58

Szombathelyről Nagy-Kanizsa felé indul:

Szombathely . . .	d. e. 11.07	este 7.05	éjjel	12.51
Dömötöri	„ 11.23	„ 7.27	„	1.10
Molnári	„ 11.32	„ 7.41	„	1.21
Vasvár	„ 11.40	„ 7.51	„	1.29
Sz.-Iván (Z.-Egerszeg)	d. u. 12.25	„ 8.47	„	2.19
N.-Kanizsára érk. .	„ 1.34	„ 10.15	„	3.42

Szombathelyről Grácz felé indul:

Szombathely	reggel	5.38	d. u.	3.12	este	8.05
Kis-Unyom	„	5.51	„	3.25	„	8.17
Egyházas-Rádocz . .	„	6.05	„	3.39	„	8.30
Körmend	„	6.19	„	3.52	„	8.42
Csákány	„	6.35	„	4.05	„	8.57
Rátót	„	6.45	„	4.15	„	9.06
Szent-Gothárd . . .	„	7.09	„	4.33	„	9.26
Gyanafalva	„	7.33	„	4.50	„	9.44
Grázba érkezik . . .	d. e.	10.25	este	7.34	„	—,—

Kanizsa felől Szombathelyre indul:

N.-Kanizsa . . .	éjjel	12.45	reggel	6.05	d. u.	2.05
Sz.-Iván (Z.-Egerszeg)	„	2.15	„	7.22	„	3.15
Győrvár	„	2.39	„	8.08	„	3.38
Molnári	„	3.14	„	8.17	„	4.05
Dömötöri	„	3.27	„	8.28	„	4.15
Szombathelyre ér. .	„	3.47	„	8.45	„	4.21

Bécs felől Szombathelyre indul.

Bécs	regg.	7.20	délb.	1.35	d. u.	5.05	est.	7.40
Acsád	„	10.41	„	6.21	„	9.08	éj.	12.20
Szombath. é. . . .	„	10.55	„	6.40	„	10.22	„	12.67

Grácz felől Szombathelyre érkezik:

Grácz	délb.	—.—	regg.	8.10	este	8.21
Gyanafalva	reggel	5.46	„	18.56	„	9.10
Szt-Gotthárd	„	6.08	„	11.11	„	9.15
Rátót	„	6.28	„	11.29	„	9.25
Csákány	„	6.34	„	11.89	„	9.42
Körmend	„	6.59	„	11.58	„	10.04
Egyházas-Rádocz . . .	„	7.08	„	12.08	„	10.17
Kis-Unyom	„	7.18	„	12.22	„	10.29
Szombathelyre érkezik .	„	7.28	„	12.36	„	10.41

Magyar királyi államvasutak.

Budapestre.

Szombathely	éjel	2.42	reggel	7.35	d. u.	12.44	este	10.08
Vép . . .	„	2.58	„	7.48	„	12.56	„	10.53
Sárvár . . .	„	3.28	„	8.12	„	1.22	„	11.31
O.-Asszonyfa .	„	3.47	„	8.26	„	1.37	„	11.46
Kis-Czell .	reggel	4.26	„	8.48	„	2.30	„	12.10
Győr . . .	d. e.	10.34	„	10.34	„	5.02	„	2.31
Bpestre érk.	d. u.	1.25	d. u.	1.25	este	7.50	„	7.50

Budapestről.

Budapest .	regg.	8.30	d. u.	2.05	este	9.30	d. u.	2.05
Győr . . .	d. e.	11.35	„	5.07	„	2.09	„	5.55
Kis-Czell .	d. u.	1.54	este	6.53	„	4.11	este	8.39
O.-Asszonyfa	„	2.14	„	7.12	„	4.32	„	9.07
Sárvár . .	„	2.26	„	7.24	„	4.45	„	9.26
Vép . . .	„	2.52	„	7.47	reggel	5.12	„	9.54
Szombath. é.	„	3.04	„	7.58	„	5.25	„	10.12

!! Verlangen Sie!!

einen ausführlichen Preis-Courant, welchen **gratis** und **franko** versendet:

Brüder Placht

Erste internationale Saiten- und Musik Instrumenten-Fabrik

Schönbach, bei Eger, Böhmen.

empfiehlt ihre anerkannt bestrenommirten Instrumente und Saiten unter Garantie.

Violinen ohne Bogen von fl. 5, 8, 10, 12, 15 bis fl. 80
Bögen von fl. 1 2, 3, 4 bis fl. 30
Concert-Cellos fein von fl. 25 bis fl. 50.
Zithern mit reinstem Griffbrett von fl. 7.50, 11.13, 18.25, bis fl. 50.
Guitarren mit reinstem Griffbrett von fl. 3.50 4, 7, 9. 10 bis fl. 30.
Concert-Flöten aus Grenadilholz C, H, Fuss von fl. 5, 7, 9, 11, 13, bis fl. 100.
Concert-Klarinetten aus Grenadilholz C, B Es D, von fl. 8, 12, 15, 16, 18, 20 bis fl. 50.
Violin-Etuis von fl. 2, 3, 5, 6, 8, 12, 14 u. s. w.

Wir bitten stets „Brüder Placht" zu adressiren, nicht „Gebrüder"

Lakás-áthelyezés.

Bátorkodom tisztelt pártfogóimnak és a n. é. közönségnek tudomására adni, hogy

épitő- és butorasztalos üzletemet

november 5-től fogva saját házamba, **Magyarutcza 734. sz.** (Kiss fényképész mellett) tettem át és egyszersmind kérem az eddig irántam tanusitott bizalmat még továbbra is fenntartani, miután főtörekvésem oda fog irányulni, hogy t. pártfogóimat minél jobban kielégitsem.

Mély tisztelettel

Mederl János,

épitő- és butorasztalos.

Vedjegy 19. és 20. sz.

Az általánosan ismert, jo hirnévnek örvendő s több oldalulag kitüntetett sósborszesz-készitményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módositom s arra kék nyomatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind vedjegykent a budapesti iparkamaránál. A

sósborszesz

gyors enyhitést eszközöl: **csuszos, szaggatás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, bénulások, zsugorok stb.** ellen; de különösen a **bedörzsölés kenő-gyurógyógymódnál (massage)** igen jo hatásunak bizonyult, **fogtisztitó szerül** is igen ajánlható, a mennyiben a **fogak fényét** elősegiti, a **foghust erősbiti** és a **száj tiszta, szagtalan izt** nyer a szesz e párolgása után, valamint ajánlatos e szer **fejmosásra** is a **hajidegek** erősitésére, a **fejkorpa** képződés **megakadályozására** és **annak megszüntetésére.**

Egy nagy üveg ára 90 kr., egy kisebb üveg ára 45 kr.

BRÁZAY KÁLMÁN,

Budapesten, IV. ker., muzeum-körut 23. sz.

Kapható Köszegen: Schneller Ernő, Fuchs Ferencz, Unger József, Pollák Sándor, Jánosa Gyula, Waisbecker Ede és Wentzl Ede füszerkereskedőknél.

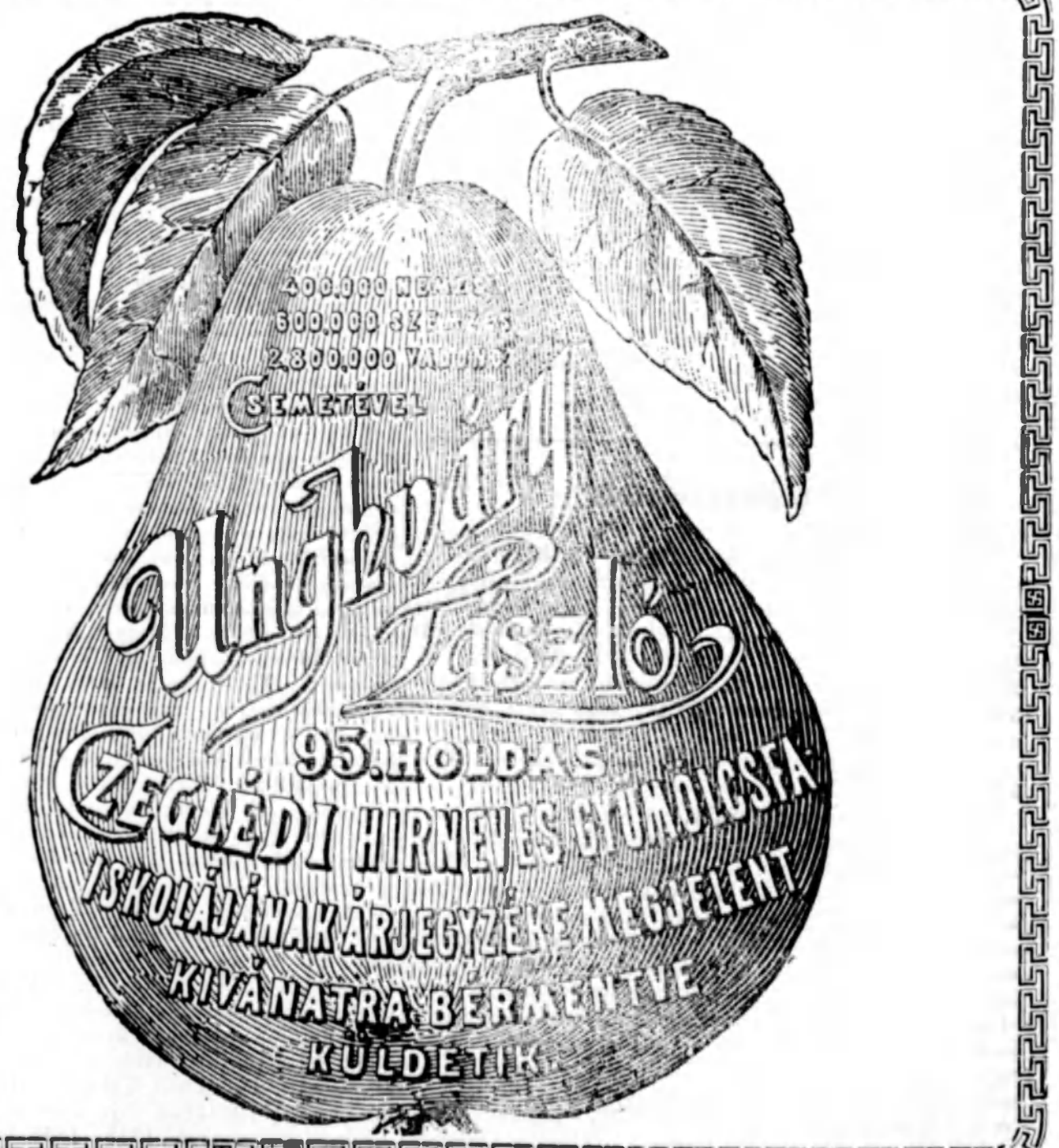

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.